

Handläggare
Sylvia Fernandez
018-727 4337
sylvia.fernandez@ uppsala.se

Datum
2020-04-08
Rev MHN AU 2020-04-28

Diarienummer
2019-4815-PL

Till miljö- och hälsoskydds nämndens
sammanträde den 5 maj 2020

Yttrande över detaljplan för Vaksala kyrkskola, samråd

Remiss från plan- och byggnadsnämnden, dnr. PBN 2017-002094. Remisstid: 20 mars till och 1 maj 2020. Miljö- och hälsoskydds nämnden har beviljats förlängd svarstid till 12 maj 2020.

Förslag till beslut:

Miljö- och hälsoskydds nämnden föreslås besluta

att överlämna yttrande daterat den 5 maj 2020 till plan- och byggnadsnämnden.

Sammanfattning

Planens syfte är att möjliggöra en förskola för åtta avdelningar inom området vid Vaksala kyrka. Byggnader ska byggas med hög arkitektonisk kvalitet och volymer som är anpassade till områdets höga kulturmiljövärden.

Detaljplanen innebär att två nya byggnader får uppföras och ersätta den äldre skolbyggnaden som står på fastigheten idag. I tidigare samråd var avsikten att behålla och bygga ut den befintliga skolbyggnaden, men den har visat sig vara i för dåligt skick för ändamålet.

Ärendet

Ett förslag för detaljplan för Vaksala kyrkskola sändes först på samrådsremiss under perioden 24 maj – 5 juli 2019. Plan- och byggnadsnämnden hade avslagit det rivningslov som Uppsala kommun skolfastigheter AB ansökt om med hänvisning till skolbyggnadens kulturhistoriska värde, vilket ledde till en planering som inkluderade den befintliga byggnaden. Efterföljande utredningar visade på stora brister i den befintliga byggnaden, vilket resulterade i en omprövning och beviljande av rivningslov. I nuvarande samråd föreslår man att två nya byggnader ska ersätta den befintliga skolbyggnaden, som rivs. De nya byggnaderna kommer att ha samma placering och riktning som den befintliga skolbyggnaden. Det nya förslaget med uppdaterade underlag har inte avsevärt ändrat vilka områden som behöver utredas vidare i det fortsatta planarbetet.

Området ligger i gränzonen mellan staden och slättlandskapet strax väster om väg E4. Vaksala kyrka utgör ett dominerande inslag i landskapsbilden, med kyrkspiran väl synlig från hela bygden. På den norra delen av planområdet ligger den gamla skolbyggnaden, som är omgiven av en uppvuxen trädgård med gräsmattor, träd och buskar. Den södra delen av planområdet består av öppen jordbruksmark.

Grundvatten

Planområdet ligger inom tillrinningsområdet för Uppsala- och Vattholmaåsarna som utgör en av Sveriges viktigaste grundvattenförekomster och är en grundvattenresurs för större delen av befolkningen i Uppsala kommun. Miljökvalitetsnormen bedöms inte påverkas av detaljplanen då inget orenat vatten tillåts infiltrera inom planområdet samt att försiktighetsmått vidtas under byggfasen.

Dagvatten

En dagvattenutredning har tagits fram (Dagvattenutredning, Tyréns). Resultatet av genomförda dagvattenberäkningar visar att avrinningen ökar från de områden som hårdgörs. För att bibehålla vattenbalansen inom området så bör ytlig avrinning eftersträvas på gräsytor inom förskolegården, som ger en viss naturlig infiltration. Mer direkt avvattande teknik kommer att behövas på förskolegården. Dagvattenutredningen föreslår möjliga lösningar i form av gallerbrunnar eller till exempel gräsbeklädda dränerande makadamdiken. Allt dagvatten inom planområdet avleds via ett avsättningsmagasin för att uppfylla VA-huvudmannens krav på fördröjning.

Dagvatten som avrinner från bilparkering och körvägar föreslås ha en styrd ytlig avrinning mot regnväxtbäddar för att säkerställa rening av både lösta och partikulära föroreningar. En regnväxtbädd kan till exempel anläggas vid varje bilparkeringsyta. Funktionen för dessa blir både renande av dagvatten samtidigt som det ger en fördröjning. Dessa kan kopplas vidare mot en större gemensam fördröjningsanläggning. Ett underjordiskt fördröjningsmagasin för dagvatten, även kallat avsättningsmagasin, föreslås inom planområdet för att hantera de ökade dagvattenflödena samt för att uppfylla Uppsala Vattens krav om fördröjning.

Markföroreningar

Det finns ingen registrerad markförorening inom planområdet. Vaksala kyrkskola uppfördes på platsen 1972. Den historiska användningen av platsen är inte kopplad till någon typ av förorenande verksamhet. Sammanfattningsvis bedöms risken för markförorening på platsen vara mycket låg.

Buller

En bullerutredning har tagits fram (Bullerutredning, Sweco), som redovisar att den södra delen av förskolegården närmast Alrunegatan överskrider riktvärdet för ekvivalent ljudnivå om lek, vila och pedagogisk verksamhet ska utföras på den delen av förskolegården. Ekvivalenta ljudnivåer vid fasader understiger 50 dB(A) på samtliga fasader och ingen hänsyn till ekvivalenta ljudnivåer måste tas vid dimensionering av fasaden. De delar av Vaksala kyrkskola som överskrider riktvärdet på 50 dB(A) är endast mindre delar av förskolegården

mot Alrunegatan och 55 dB(A) överskrids inte. Väg E4 bidrar med en hög ljudnivå men skolbyggnaderna ger skärmverkan till ljudnivåerna på förskolegården. På grund av detta placeras skolbyggnaderna närmast väg E4 med förskolegården väster om byggnaderna. Med en tre meter hög bullerskyddsskärm på södra delen av förskolegården innehålls riktvärdet för ekvivalent ljudnivå.

Luft

En luftutredning har tagits fram inom planarbetet. Dagens situation inom planområdet karaktäriseras av god luftkvalitet. Både Miljökvalitetsnormer och miljömål klaras för både NO₂ och PM₁₀. Gällande år 2040 bedöms halterna vara på samma nivå som idag i det mest konservativa scenariot.

Friytor

Detaljplanen möjliggör en öppen och sammanhållen förskolegård med plats för lek, vila och avkoppling i väster. Ytan för förskoleverksamhetens utevistelse kommer att vara cirka 36,5 kvadratmeter per barn när förskolan är utbyggd för åtta avdelningar. Flera kullar med träd och buskar planeras i den norra och södra delen av skolgården. Kullarna med vegetation har goda förutsättningar att bli en attraktiv tillgång för barns lek på skolgården. Kullarna tillsammans med plank kommer även att bidra till att säkra acceptabla ljudnivåer på skolgården.

För att möjliggöra en ändamålsenlig förskola med tillräcklig friyta behöver en mindre del jordbruksmark tas i anspråk (söder om nuvarande skolområde). Planens syfte att möjliggöra förskola betraktas som ett väsentligt samhällsintresse. Skoländamål på platsen bedöms därmed vara förenlig med miljöbalkens 3 kapitel.

Anna Nilsson
miljödirektör

Bilagor

Bilaga 1: Yttrande över detaljplan för Vaksala kyrkskola, samråd

Bilaga 2: Översiktskarta

Handläggare
Sylvia Fernandez
018-727 4337
sylvia.fernandez@ uppsala.se

Datum
5 maj 2020

Darienummer
2019-4815-PL

Plan- och byggnadsnämnden

Yttrande över detaljplan för Vaksala kyrkskola, samråd

Remiss från plan- och byggnadsnämnden, dnr. PBN PBN 2017-002094. Remisstid: 20 mars och 1 maj 2020. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har beviljats förlängd svarstid till 12 maj 2020.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden vill föra fram följande synpunkter.

Markföreningar

Planen behöver förtydliga hur man kommer att ta hänsyn till förekomsten av högradonmark på fastigheten.

Buller

Hänsyn till trafikbullersituationen har tagits i planarbetet. Detta gör att ljudmiljön på gården bedöms bli god med föreslagen placering av byggnaderna.

- Planbeskrivningen hänvisar till Boverkets vägledning för industribuller. Hänvisning bör istället göras till gällande riktvärden för trafikbuller på förskolegårdar och skolgårdar som Naturvårdsverket tagit fram.
- Plankartan saknar störningsskyddsbestämmelser för uteytorna vilket den bör kompletteras med. Detta för att säkerställa ljudnivåerna på uteytorna.

Friyta

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att behovet av skolverksamhet i området kan betraktas som ett väsentligt samhällsintresse enligt miljöbalken 3 kap 4§ och kan därför ses som ett skäligt i anspråkstagande av jordbruksmark.

Den friyta som föreslås är mindre än rekommenderad areal per barn. Det är viktigt att tillräcklig yta för utevistelse finns för barnen. Detta för att främja lek och rörelse. Boverkets riktvärde är 40 kvm/barn och bör eftersträvas.

Solceller

Nämnden vill lyfta fram lämpligheten att alla nya skolor förses med solceller och att detaljplanen möjliggör det.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

Samuel Lundström
nämndsekreterare

